

CHUYÊN ĐỀ BỒI DƯỠNG TOÁN LỚP 3

CÁC PHÉP TÍNH VỚI SỐ TỰ NHIÊN

Họ và tên học sinh: .....

Lớp: .....

Năm học: .....

- 2016 -

A. Kiến thức cơ bản và bổ sung

- 1. Giới thiệu bảng nhân – chia 6, 7, 8, 9.
- 2. Hướng dẫn học sinh nhân với số có một chữ số
- 3. Hướng dẫn học sinh chia cho số có một chữ số
- 4. Thứ tự tính toán trong biểu thức

- 4.1. Nếu trong biểu thức chỉ có các phép tính: cộng, trừ thì ta thực hiện phép tính theo thứ tự từ trái sang phải
- 4.2. Nếu trong biểu thức chỉ có các phép tính: nhân, chia thì ta thực hiện phép tính theo thứ tự từ trái sang phải
- 4.3. Nếu trong biểu thức có các phép tính: cộng, trừ, nhân, chia thì ta thực hiện phép tính nhân, chia trước, rồi thực hiện các phép cộng, trừ sau
- 4.4. Nếu trong biểu thức có dấu ngoặc, ta thực hiện phép tính trong ngoặc trước, ngoài ngoặc sau

B. Bài tập vận dụng

1. Các bài tập tính toán cơ bản

Bài 1.1. Tính giá trị biểu thức

a) $15 + 7 \times 8$	b) $324 - 20 + 61$	c) $123 \times (42 - 40)$
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

Bài 1.2. Tính giá trị biểu thức

a) $20 : 4 \times 5 - 15 : 3$	b) $36 - 12 + 24 + 60 - 48$	c) $(20 + 16) : 6 \times 3 - 70 : 5$
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

Bài 1.3. Điền số thích hợp vào ô trống

a) $\square \xrightarrow{\times 2} \square \xrightarrow{\times 3} 12$

b) $\square \xrightarrow{\times 3} \square \xrightarrow{\times 2} 12$

c) $\square \xrightarrow{: 2} \square \xrightarrow{\times 3} 12$

d) $\square \xrightarrow{\times 3} \square \xrightarrow{: 2} 12$

Bài 1.4. Điền số thích hợp vào ô trống

a)

		×		
	:	4	=	12
		=		
		12		

b)

		15		
		:		
	×		=	12
		=		
		5		

Bài 1.5.

a) Tìm một số, biết số đó nhân 3 rồi chia 6 thì được 120

b) Tìm một số, biết số đó chia 4 rồi nhân 3 thì được 333

.....

.....

.....

.....

.....

.....
.....
.....
.....
.....

Bài 1.6. Chị và em có tất cả 24 nhãn vở. Sau khi chị cho em 3 nhãn vở, rồi em đưa lại chị 4 nhãn vở thì mỗi người có số nhãn vở bằng nhau. Hỏi lúc đầu mỗi người có bao nhiêu nhãn vở?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

* Bài tập tự luyện:

Bài 1.7. Tính giá trị biểu thức:

- a) $528 + 26 : 2 \times 3$
- b) $125 - 25 \times 3$
- c) $30 : 3 + 7 \times 8$
- d) $124 \times (24 - 4 \times 6)$
- e) $(3 \times 15 + 18) : (6 + 3)$

Bài 1.8. Tính rồi so sánh

- a) $167 + 33 \times 5$ và $(167 + 33) \times 5$
 b) $216 + 72 : 9$ và $(216 + 72) : 9$
 c) $(40 + 8) : 8 + 123 : 3 \times 5$ và $(12 - 2 \times 3) \times 45 - (21 \times 7 - 15) \times 2$

Bài 1.9. Điền số lớn hơn 1 vào ô trống (vẽ hình vào vở bài tập):

a)

		×		
5	×		=	
		=		
		8		

b)

		15		
		:		
	:		=	4
		=		

Bài 1.10. a) Tìm một số, biết số đó nhân 3 rồi trừ 12 thì được 339

b) Tìm một số biết số đó cộng 25 rồi nhân 9 thì được 495

Bài 1.11. Tìm một số biết rằng khi bớt số đó đi 2, rồi chia cho 6, được bao nhiêu cộng với 2, cuối cùng nhân với 4 được kết quả bằng 20

Bài 1.12. Tìm 4 số tự nhiên, biết nếu chuyển 5 đơn vị từ số thứ nhất sang số thứ hai, chuyển 7 đơn vị từ số thứ hai sang số thứ ba, chuyển 2 đơn vị từ số thứ ba sang số thứ tư và chuyển 8 đơn vị từ số thứ tư sang số thứ nhất thì ta được 4 số đều bằng 15

2. Tìm thành phần chưa biết của phép tính

Bài 2.1. Tìm x, biết:

a) $x + 839 = 1784$

b) $5 \times x = 475$

c) $125 : x = 5$

d) $x : 157 = 9$

.....
 .....

.....
.....

Bài 2.2. Tìm x , biết:

a) $x \times 3 + 124 = 250$

b) $130 + 715 : x = 135$

c) $45 : 5 : x = 3$

d) $x \times 12 = 32 \times (125 - 41 - 84)$

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Bài 2.3.

a) Huy nghĩ ra một số. Nếu gấp số đó lên 3 lần rồi cộng với 15 thì được 90. Tìm số Huy nghĩ.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

b) Quang nghĩ ra một số. Nếu số đó trừ đi 25, được bao nhiêu chia cho 9, rồi cộng với hiệu của số lớn nhất có 3 chữ số và số chẵn nhỏ nhất có 3 chữ số thì được kết quả là 905. Tìm số Quang nghĩ

.....
.....
.....
.....
.....

Bài 2.4. Tìm x , biết:

a) $x + 17 < 22$

b) $25 < x + 17 < 30$

c) $4 < x \times 2 < 10$

d) $x : 8 < 40 : 8$

Bài 2.5.

a) Biết 16 chia cho x thì được 4. Hỏi 64 chia cho x được thương là mấy? 864 chia x được thương là mấy?

b) Nếu số a chia cho 5 được thương là 25, số c chia cho 25 được thương là 9 thì tổng $(a + c)$ chia cho 2 được thương là bao nhiêu?

.....
.....
.....
.....

* Bài tập tự luyện:

Bài 2.6. Tìm x biết:

a) $150 + x : 3 = 168$

b) $5 \times x + 250 = 325$

c) $216 : x = 45 - 39$

d) $216 : x + 3 = 45 - 39$

Bài 2.7. Tìm x , biết:

a) $(x+8) \times 5 = 500 - 125$

b) $(x-41) : 7 + 174 = 179$

Bài 2.8. Tìm một số, biết nếu lấy số đó nhân 5 rồi cộng với 126 thì được số liền sau số tròn trăm lớn nhất có 3 chữ số

Bài 2.9. Bình nhân một số với 3 thì được 375. Hỏi nhân số đó với 5 thì được bao nhiêu? Nhân số đó với 6 thì được bao nhiêu?

Bài 2.10. Mai nghĩ ra một số có 3 chữ số mà tổng các chữ số của nó bằng 19. Nếu trừ số đó cho 52, rồi trừ tiếp cho 48 thì được một số có 2 chữ số. Tìm số Mai đã nghĩ?

Bài 2.11. Tìm x , biết:

a) $15 < x + 10 < 20$

b) $x : 3 < 90 : 3 - 25$

c) $12 < x \times 4 < 30$

3. Các bài toán tính nhanh, tính hợp lý

* Kiến thức bổ sung:

- Giới thiệu tính chất một số nhân một tổng

- Giới thiệu tính chất một số nhân một hiệu

- Giới thiệu tính chất nhân với 1, với 0

Bài 3.1. Tính bằng cách thuận tiện nhất:

a) $24 \times 5 + 24 \times 3 + 24 \times 2$

.....
.....
.....

b) $9 + 9 \times 3 + 9 \times 6$

.....
.....
.....

c) $25 \times 24 - 25 \times 4 - 25 \times 10$

.....
.....
.....

d) $213 \times 37 + 213 \times 39 + 23 \times 213 + 213$

.....
.....
.....
.....

e) $99 \times 101 - 99 \times 2 + 99$

.....
.....
.....
.....

g) $(145 \times 99 + 145) - (143 \times 101 - 143)$

.....
.....
.....
.....

Bài 3.2. Tính bằng cách thuận tiện nhất:

a) $16 \times 7 + 14 \times 2$

.....
.....
.....
.....

b) $8 \times 17 - 16 - 40$

.....
.....
.....
.....

c) $44 \times 5 + 18 \times 10 + 20 \times 5$

.....
.....
.....
.....

Bài 3.3. Tính nhanh:

a) $(2 + 4 + 6 + 8 + 10) \times (180 - 90 \times 2)$

.....
.....
.....
.....

b) $(1 \times 5 \times 7 \times 9 \times 11) \times (126 : 3 - 42)$

.....
.....
.....
.....

c) $(a \times 7 + a \times 8 - a \times 15) : (20 + 21 + 22 + 23 + 24)$

.....
.....
.....
.....

Bài 3.4. Tính nhanh

a) $37 + 25 + 63 + 75$

b) $94 + 87 + 81 - 71 - 84 - 77$

.....
.....
.....
.....

c) $70 + 60 - 61 + 50 - 51 + 40 - 41 + 30 - 31 + 20 - 21 + 10 - 11$

.....
.....
.....
.....

Bài 3.5. Tính bằng cách hợp lý:

a) $(7 + 7 + 7 + 7 + \dots + 7) - 777$ (có 111 số 7 trong ngoặc)

.....
.....
.....
.....

b) $1 + 4 + 7 + 10 + 13 + 16 + 19 + 22 + 25 + 28$

.....
.....

.....
.....
.....
c) $2016 - (5 + 5 + 5 + 5 + \dots + 5)$ (có 401 số 5)

.....
.....
.....
.....

d) $1 - 2 + 3 - 4 + 5 - 6 + 7 - 8 + 9 - 10 + 11 - 12 + 13 - 14 + 15$

.....
.....
.....
.....

* Bài tập tự luyện

Bài 3.6. Tính nhanh (Vận dụng nhân 1 số với một tổng, một hiệu, nhân với số 1, số 0)

- 1) $24 \times 5 + 24 \times 3 + 24 \times 2$
- 2) $217 \times 45 + 50 \times 217 + 217 \times 5$
- 3) $456 \times 36 + 456 \times 60 + 3 \times 456 + 456$
- 4) $(16 \times 6 + 16 \times 3 + 16) - (12 \times 5 + 12 \times 3 + 2 \times 12)$
- 5) $213 \times 37 + 213 \times 39 + 22 \times 213 + 213$
- 6) $2016 \times 16 - 2016 \times 14 - 2016 \times 2 + 2016$
- 7) $2016 \times (43 \times 10 - 2 \times 43 \times 5) + 100$
- 8) $15 \times 67 + 45 \times 12 - 45$

Bài 3.7. Tính nhanh

- 1) $(36 - 9 \times 4) \times (1 + 3 + 5 + 7 + 9)$
- 2) $(2 + 125 + 6 + 145 + 112) \times (420 - 140 \times 3)$
- 3) $(12 \times 6 - 12 \times 4 - 12 \times 2) \times (347 + 125)$

4) $(a \times 25 + a \times 24 - a \times 49) : (12 + 14 + 16 + 18 + 20)$

5) $32 \times 63 \times a \times (a \times 1 - a : 1) + 32 \times 8 + 32 \times 2$

6) $(1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8 + 9) \times (21 \times 5 - 4 \times 21 - 21)$

7) $(2 + 4 + 6 + 8 + \dots + 20) \times (56 \times 3 - 72 : 9 \times 21)$

Bài 3.8. Tính nhanh (ghép số, đảo ngược dãy số)

1) $(8 + 8 + 8 + 8 + \dots + 8) - (5 + 5 + 5 + 5 + \dots + 5)$ (có 100 số 8 và 120 số 5)

2) $2 - 4 + 6 - 8 + 10 - 12 + 14 - 16 + 18 - 20 + 22$

3) $5 + 10 + 15 + 20 + 25 + 30 + 35 + 40 + 45$

4) $1999 - 2000 + 2999 - 3000 + 3999 - 4000 + 4999 - 5000 + 5999 - 1000$